

Nem hajlanak a párbeszédre és a közös fellépésre

Jegyzet a VMSZ-VMDP „megbeszélése” kapcsán

Pásztor Istvánnak, a Vajdasági Magyar Szövetség elnökének meghívására 2009. január 20-án Szabadkán pártközi „megbeszélést folytatott” a Vajdasági Magyar Demokrata Párt (VMDP) és a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ). A találkozóról kiadott közlemény szerint „a másfél órás eszmecsere Ágoston András és Pásztor István elnökök munkatársaikkal több, a vajdasági magyar nemzeti közösséget érintő időszerű kérdést vitattak meg”

Hogyan került sor erre a találkozóra? Mi készítette a két pártvezért arra, hogy az említett kérdésekről „megbeszélést folytasson”? Mire lehet következtetni a – protokollizú – közleményéből?

Zentán nem jelentek meg

Emlékeztetőül: Pásztor és Ágoston „megbeszélése” három nappal az után került sor, hogy január 17-én Zentán tanácskozást tartottak a Magyar Polgári Szövetség (MPSZ) és a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége (VMDK), valamint az Árgus – Vajdasági Magyar Kisebbségjogi Civil Egyesület, a Nagy Sándor Műemlékvédő és Hagyományápoló Egyesület, valamint a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesület (VMPE) képviselői.

A zentai tanácskozás részvevői támogatták Dr. Becsey Zsolt európai parlamenti képviselő javaslatát, amely szerint Szerbia majdani uniós csatlakozásának egyik előfeltétele legyen az, hogy Belgrád hivatalosan is ismerje be a titóista partizánok által 1944-45-ben a Délvidéken elkövetett népirtást, hogy az év egy napját nyilvánítsák a vajdasági magyar népirtás emléknapjának. Kiemelten fontosnak ítélték meg – a nemzeti megmaradás szemszögéből nézve –, hogy a hat magyartöbbségű községében (Ada, Csóka, Magyarkanizsa, Óbecse, Topolya és Zenta) maradjon meg a bíróság.

A VMSZ és a VMDP képviselői a tanácskozáson nem jelentek meg: A VMDP azért, mert már korábban „kezdemenyezte, hogy a négy vajdasági magyar párt elnökei kérjék fel a szerb kormány elnökét, hogy ez a testület nyilatkozzon a 44/45-ös magyarirtás ügyében”. A VMSZ pedig azzal magyarázta távolmaradását, hogy „a közösség számára létfontosságú kérdések egytől egyig benne foglaltatnak a VMSZ és a Magyar Koalíció programjában”, hogy ezeknek a megoldása „alapos felkészültséget, szakértelmet, kitartást és körültekintést igényel, amire pedig egy félnapos tanácskozás semmiképpen nem elegendő”.

Követelmény: a kollektív bűnösség elvének eltörlése

Ágoston és Pásztor a szabadkai találkozón „megállapodott abban, hogy az ártatlanul meghurcoltak, koncepciók politikai perekben elítéltek és hozzátartozók rehabilitálásával kapcsolatos álláspontjaikat Mirko Cvetković szerb miniszterelnök elé terjesztik. Emellett a nemzeti tanácsokról szóló törvénytervezetről, Vajdaság Statútumáról, a készülöben lévő párttörvényről és egyéb fontos kérdésekről cseréltek véleményt” – olvasható az „elnökök” közleményében.

Akárhogy is forgatjuk, ez a megfogalmazás tartalmilag nem egyezik Becsey Zsoltnak a zentai tanácskozás által támogatott javaslatával. Ez mellett – sajnos ki kell mondani – értelmetlen is, mert itt nem a „rehabilitálás” kérdéséről van szó, amit egyébként a 2006. április 17-i törvény rendez, hanem a szerb parlamenthez intézendő követeléstől, hogy hozza meg már végre a kollektív bűnösség elvének eltörléséről szóló határozatot (amit a tartományi képviselőház már 2003. február 28-án már megtett, de nincsen jogi következménye). Úgy tűnik nem egy malomban örölkünk...

A szabadkai „megbeszélés” vélhetően most a másik két magyar párt és a civil szervezetek zentai tanácskozását kívánja ellensúlyozni, a két – egyébként rivalizáló párt – együttműködését hivatott demonstrálni. Mondhatnánk: Nem sok sikerrel.

A Magyar Koalíció csak két pártra korlátozódik?

A pártelnököktől természetesen nem lehet elvitatni, hogy ilyen vagy olyan kérdésekről „megbeszéléseket folytassanak” és közös álláspontokat alakítsanak ki. Ez a pártoknak a belügye ugyan, de nem kerülheti el a nyilvános véleménymondást. Nem jó ugyanis, sőt egyenesen káros, ha a VMSZ és a VMDP elnöke úgy véli, saját maguk elegendőek és a közösség sorsát a politikai élet többi részvevője (pártok, civil szervezetek stb.) nélkül irányíthatják, nem hajlanak a párbeszédre és a közös fellépésre. Felvetődik az a kérdés is, hogy akkor most a továbbiakban a Magyar Koalíció csak két pártra korlátozódik?

Sokkal nagyobb társadalmi és politikai súlya lett volna a zentai tanácskozásnak is, ha azon minden párt (a VMSZ és a VMDP is) részt vesz, és közös nyilatkozattal támogatja Becsey Zsolt javaslatát, foglal állást a többi megvitatott kérdésben is.

Pásztor és Ágoston „másfél órás” – bizonyára „alapos felkészültséggel, szakértelemmel, kitartással és körültekintéssel” megtartott – találkájára csak arra volt elegendő, hogy „a két párt együttműködésének értékelése vonatkozásában mindkét fél megelégedettségének adjon hangot és a további együttműködési szándékáról is biztosítsa egymást”. Hogy ez az együttműködés a közösség javára van-e vagy sem, arról a VMSZ-VMDP közlemény azonban már nem tesz említést.

Nem új (és úgyszintén káros) jelenség, hogy a hatalomban (és az anyagi javak elosztásában) részes VMSZ a saját befolyása alá szeretné vonni, fegyelmelni a civil szervezeteket. Nem véletlen, hogy a szabadkai székhelyű Vajdasági Magyar Civil Szövetség (CISZ) nem fogadta el (vagy nem merte elfogadni) az újvidéki civil szervezetek 2008. május 27-i (mint utóbb kiderült: indokolt) felkérését, hogy szervezzen megbeszélést a már társult, és a még nem társult civil szervezetekkel a Magyar Nemzeti Tanács (MNT) jogállása kérdésében. Újabban pedig a VMSZ egyik tisztségviselője olyan üzenetet is továbbított az egyik civil szervezet felé, ha továbbra is együttműködik az Árgussal vagy a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülettel, „akkor ne számíton anyagi támogatásra”.

Ide jutottunk. Ilyen viszonyulással azonban nem vihető előbbre a vajdasági magyarság megoldatlan kérdéseinek rendezése. Úgy tűnik, egyesek képtelenek elfogadni: „A demokrácia nem az, ha mindannyian egyformán gondolkodunk”.

Most már csak az a kérdés: Mennyi idő kell még a VMDP elnöke által 2009. január 14. óta íródó, a szerb miniszterelnöknek küldendő levél „első változatának” elkészítéséhez? Ágoston és Pásztor mikor terjesztik Mirko Cvetković szerb miniszterelnök elé álláspontjaikat? A két párt nyilvánosságra hozza-e azokat?

Kíváncsian várjuk a fejleményeket és az eredményt.

Bozóki Antal

Törvény a rehabilitálásról*

1. szakasz

E törvény az 1941. április 6-ától a törvény hatályba lépéséig terjedő időszakban politikai és ideológiai okokból bírósági vagy közigazgatási határozat nélkül, illetve bírósági vagy közigazgatási határozat alapján életüktől, szabadságuktól vagy más jogaiktól megfosztott azon személyek rehabilitálására vonatkozó szabályokat tartalmazza, akik a Szerb Köztársaság területén lakóhellyel rendelkeztek.

* A törvényt Szerbia Köztársaság Képviselőháza 2006. április 17-én fogadta el. Megjelent az SZK Hivatalos

Közlönyének (Službeni glasnik) 2006. évi 36. számában. Hatályos: 2006. április 25-étől.